

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Олег Николаев Гочев

по дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”

Шифър: 05.08.04, научно направление 8.2. Изкуствознание и изобразително изкуство (стенопис) в Национална художествена академия, Катедра “Стенопис”, Факултет за изящни изкуства

Автор: Десислава Димитрова Данева

Тема: „Нефигуралната стенопис в България от средата на XX век до днес“

Научен ръководител: проф. д-р Олег Николаев Гочев

Данни за дисертанта

Десислава Данева е възпитаничка на специалност „Стенопис” в НХА, където е завършил ОКС „магистър” през 1998 г. От 1998 г. досега работи като преподавател по изобразително изкуство в НУКК и ЧОУ „Д-р Мария Монтесори“ в Горна Баня, ЧСОУ по изкуства „АРТИС“ и Детска школа по изобразително изкуство към НЧ „Г. Раковски район Илинден – 1925“, София.

През 2011 г. след успешен конкурс бе приета за редовен докторант в специалност „Стенопис” към НХА.

Данни за докторантурата

Като докторант Десислава Данева осъществи стриктно своя индивидуален план, изпълнявайки учебните си задължения и взимайки всичките си изпити с отлични оценки.

Вътрешната защита мина без направени забележки, а дисертационния ѝ труд бе приет положително.

При реализирането на дисертацията нямаше допуснати никакви нарушения.

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд „Нефигуралната стенопис в България от средата на XX век до днес“ на редовния докторант Десислава Данева представлява важна теоретична разработка в научната територия по въпросите на стенописта. Той запълва място, в което има малобройни публикации. Трудът съответства на изискванията за научно изследване.

За първи път като самостоятелна тема се разглежда проблема на „нефигуралната стенопис”.

В дисертацията е структурирана панорамна картина на българската стенописна практика, върху която са построени критическите анализи и разсъждения, социалните,

политическите и културните фактори, изясняващи проблема за фигуралната и нефигурална стенопис у нас, развитието и тенденциите в тях.

В увода са формулирани ясно *предмета, обхвата, целите и задачите на изследването, приложените методологически подходи и неговата историография.*

Първа глава е посветена на *понятийния апарат* на изследването, в който са формулирани същността и обхвата на употреба на многобройни термини, като „абстрактно” и „конкретно”, „фигурално” и нефигурално”, „формално”, „поетично”, „постмодернизъм” и на много други, разгледани от различни философско-естетически дискурси.

В следващите две глави са анализирани съответно: *нефигуралността в контекста на световното и българското изкуство; особеностите на българската стенопис и предпоставките, определящи визията му в хронологичен ред*, като например: политическите условия през времето на тоталитаризма и авторитаризма, довели до фигуралния канон в стенописта; *проблемът за архитектурно-художествения синтез, легитимирал нефигуралността* и т.н.

В четвърта глава, която е и главната приносна част в дисертацията, е направен пространен анализ на *българската нефигурална стенопис, установени са критериите за класификация, систематизиране и обособяване на същностно различните групи в нея.*

Анализът е подкрепен и илюстриран с множество примери.

Дисертационният труд притежава достатъчно обширна библиография от 125 заглавия.

Авторефератът отговаря на изискванията и съответства на дисертацията.

Научни приноси

Свидетели сме на един труд със сериозни изводи, хвърлящи светлина върху трудната от теоретична гледна точка тема за значението на нефигуралната стенопис през социализма, дала известна свобода и възможност за истинско творчество на няколко генерации стенописци. Тази свобода преодолява границите на деформираната и концептуално обременена соц-естетика, продукт на утвърждавана в продължение на 45 г. идеология и идеологеми, клишета и художествени „постановки”, „същностни черти” и изисквания за създаването на едно уж „социално ангажирано” изкуство, което в същността си бе тотално манипулирано от партийната пропаганда.

Проследено е странното и криволичещо развитие на нефигуралната стенопис през последвалата епоха на промени, лутания, експерименти и всевъзможни кризи в България от края на 20 и началото на 21 в., нейните върхове и падения.

Анализирани, документирани и класифицирани са съвсем нови произведения, реализирани през последните няколко години в България, които не са били обект на научно изследване.

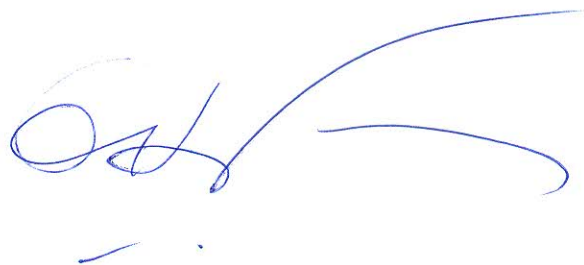
Дисертационният труд би бил полезен за бъдещи научни проучвания по същата тема.

Публикации и участия във научни форуми

Представените публикации „приложното и изящното в два съвременни стенописни проекта“ (2012) и „Стенописно изречение в Народната библиотека „Св. Кирил и Методий“ – нов поглед към идеята за колективността“ (2014) са свързани с темата на дисертацията и имат научен принос и качества.

Заклучение

Имайки предвид отбелязаните най-общо приноси и качества на хабилитационния труд, както и че отговаря на всички изисквания на ЗВО и Правилника за прилагане на **Закона за развитие на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ)** на НХА, декларирам одобрението си и предлагам на Научното жури да **присъди научната и образователна степен „доктор” на Десислава Данева** с шифър:05.08.04, научно направление 8.2. Изкуствознание и изобразително изкуство (стенопис).

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters, likely representing the name of the signatory.